

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра логопедії та інноваційних технологій в інклюзії

СИЛАБУС

“Виробнича практика (логопедична)”

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Інклюзія в освіті»

Спеціалізація 016.01 Логопедія

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “5” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича практика (логопедична)
Викладач (і)	Джус О.В. http://surl.li/phkfx Ленів З.П. http://surl.li/phkzi Лукачович Г.О. http://surl.li/phkhk
Контактний телефон викладача	+38-068-104-5000, +38 067-726-4941 +38-099-049-46-84
E-mail викладача	zoriana.leniv@pnu.edu.ua, halyna.lukachovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/
Консультації	Понеділок: 16.00-17.00 108 а ГК або http://surl.li/phhxn – Джус О.В П'ятниця : 16.00-17.00. https://meet.google.com/yve-ewoa-qrm - Ленів З.П. Середа, 15.30-17.00 https://meet.google.com/ecv-sviz-vfz Лукачович Г.О.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Виробнича практика (логопедична) спрямована на формування мотиваційної та діяльній складової готовності до здійснення професійної діяльності, що досягається через аналіз здобувачами вищої освіти логопедичної документації на дітей, відвідування логопедичних занять (фронтальних, індивідуальних) та їх подальший аналіз; організацію, планування і проведення корекційної роботи з дітьми з порушеннями мовлення під керівництвом вчителя-логопеда та інших спеціалістів; проведення контрольних корекційних занять; виконання завдань логопедичних обстежень; аргументування вибору навчальних програм і напрямків надання логопедичної допомоги; визначення переліку адаптаційних пристосувань та реабілітаційних заходів для кожної конкретної дитини або групи дітей; виготовлення дидактичного матеріалу для логопедичної роботи; спостереження за освітньо-виховним процесом у закладі освіти та включенням в організацію та проведення цього процесу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: розширення та систематизація та закріплення у здобувачів другого (магістерського) рівня освіти професійних компетентностей у сфері

діагностики стану розвитку мовлення та планування логопедичних стратегій формування мовлення дітей із особливими освітніми потребами; оволодіння практичними навичками корекційної роботи з подолання або мінімізації труднощів в осіб з системними порушеннями мовлення первинного чи вторинного генезу; формування управлінських компетентностей у сфері керівництва та контролю за змістом та ефективністю інклюзивних/спеціальних/корекційно-розвиткових послуг; розвиток здібностей до самоосвіти, саморозвитку, самореалізації, самопрезентування та рефлексії.

Завдання

1. Ознайомлення зі структурою закладу, з графіком роботи логопеда, з логопедичною документацією, програмами роботи логопеда.
2. Складання індивідуального плану проходження практики і узгодження його з вчителем-логопедом і керівником практики від закладу вищої освіти.
3. Ознайомлення з метою, змістом та завданнями роботи вчителя-логопеда в закладі.
4. Спостереження за навчальною діяльністю на логопедичних та інших корекційних заняттях, в позаурочний час і в процесі навчальної роботи.
5. Проведення логопедичних обстежень і заповнення мовленнєвих карток на 2-х дітей.
6. Проведення пробних та контрольних логопедичних занять.
7. Ведення щоденника логопедичної практики з відповідними записами.
8. Надання практичної допомоги вчителю-логопеду під час організації і проведення логопедичних занять, підготовці дидактичних матеріалів тощо.
9. Виконання завдань згідно темою дипломної роботи.
10. Виконання індивідуального завдання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у закладах дошкільної і загальної середньої освіти в умовах інклюзивного освітнього середовища з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язберезувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері інклюзії в освіті.

СК-11. Здатність планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження у сфері інклюзії в освіті.

Результати навчання:

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості інклюзії в освіті на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

PH 8. Приймати ефективні рішення з питань реалізації інклюзії в освіті, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

5. Організація навчання

Етапи проходження практики, вид роботи	Розподіл годин між видами роботи	Результати навчання
Етап 1. Настановча конференція виробничої практики (логопедичної)		
Настановча конференція	2	PH 6
Етап 2. Виконання завдань практики		
Скласти індивідуальний план роботи практиканта.	5	PH 2
Вести щоденник практики	10	PH 2
Розробити паспорт логопедичного кабінету та запропонувати заходи зі створення безпечного, здоров'язбережувального та ефективного освітнього середовища.	15	PH 3
Провести логопедичну діагностику двох дітей з системними порушеннями мовлення первинного чи вторинного генезу.	20	PH 2, PH 3, PH 4
Написати логопедичний висновок і психолого-педагогічну характеристику на двох продіагностованих дітей.	5	PH 2, PH 3, PH 4
Скласти індивідуальний план логопедичної корекції (для 2-х продіагностованих дітей)	6	PH 2, PH 3, PH 4
Розробити та провести 2 консультації для батьків на основі проведених діагностик.	10	PH 2, PH 3
Створити логопедичне лото і картотеку домашніх завдань для автоматизації певного звуку. Використати в заняттях.	20	PH 2, PH 8

Скласти розширені конспекти і провести підгрупові логопедичні заняття з дітьми із порушеннями мовлення із використанням інноваційних методик і технологій (4 заняття).	20	PH 2, PH 3
Скласти розширені конспекти і провести індивідуальні логопедичні заняття із обстеженою особою із порушеннями мовлення із використанням нейрологопедичних ігор і вправ (4 заняття).	20	PH 2, PH 3
Розробити схему управлінського контролю за змістом та ефективністю діяльності вчителя-логопеда, команди супроводу.	5	PH 2, PH 3, PH 7, PH 8
Провести аудит доступності закладу освіти (фізичний, інформаційний).	10	PH 2, PH 8
Вивчити та проаналізувати портфоліо вчителя-логопеда та розробити власне для майбутнього працевлаштування. Скласти план власної самоосвіти. Скласти та оформити власне резюме (CV).	10	PH 2
Провести дослідження відповідно до теми магістерської, написання тез.	10	PH 2
Підготувати звітну документацію про проходження практики.	10	PH 8, PH 7
Етап 3. Підведення підсумків практики		
Підсумкова конференція	2	PH 6
Разом	180	

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	016 Спеціальна освіта	1\2	Н

6. Зміст практики

6.1 Особливості організації і проведення практики

Програма виробничої практики (логопедичної) розроблена для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта спеціалізації 016.01 Логопедія ОПП «Інклюзія в освіті» ступеня вищої освіти магістр.

Здобувачі ступеня вищої освіти магістр проходять виробничу практику на посаді вчителя-логопеда у закладах освіти, в усіх типах закладів загальної середньої освіти (ліцеї, гімназії, колеґіуми), у закладах дошкільної освіти, в приватних установах різного типу, де є посада логопед, вчитель-логопед, в ІРЦ, де консультант ІРЦ надає корекційно-розвиткові послуги. Календарні терміни проходження практики визначаються відповідно до навчального плану, тривалість проходження виробничої практики на посаді вчителя-логопеда в закладах загальної середньої освіти – 4 тижні і включає в себе 6 кредитів ЕКТС (180 год.), організовується на I курсі (2 семестр).

Робочий день здобувача-практиканта триває 6 годин. Початок і закінчення робочого дня узгоджується з вчителем-логопедом та керівництвом закладу і складає відповідно до графіку роботи вчителя-логопеда по 4 год. щодня та решти 2-х годин до або після годин роботи вчителя-логопеда. Протягом останніх двох годин здобувач-практикант проводить спостереження за дітьми з порушеннями мовлення або з іншими проблемами розвитку, виконує окремі завдання практики та організовує інші види робіт відповідно до індивідуального плану. Виробнича практика (логопедична) входить до циклу обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки.

6.2 Завдання виробничої практики (логопедичної).

1. Скласти індивідуальний план роботи практиканта.
2. Вести щоденник практики
3. Розробити паспорт логопедичного кабінету та запропонувати заходи зі створення безпечного, здоров'язбережувального та ефективного освітнього середовища.
4. Провести логопедичну діагностику двох дітей з системними порушеннями мовлення первинного чи вторинного генезу.
5. Написати логопедичний висновок і психолого-педагогічну характеристику на двох продіагностованих дітей.
6. Скласти індивідуальний план логопедичної корекції на двох продіагностованих дітей.
7. Розробити та провести 2 консультації для батьків на основі проведених діагностик.
8. Створити логопедичне лото і картотеку домашніх завдань для автоматизації певного звуку. Використати на заняттях.
9. Скласти розширені конспекти і провести підгрупові логопедичні заняття з дітьми із порушеннями мовлення із використанням інноваційних методик і технологій (4 заняття).

10. Скласти розширені конспекти і провести індивідуальні логопедичні заняття із обстеженою особою із порушеннями мовлення із використанням нейрологопедичних ігор і вправ (4 заняття).
11. Розробити схему управлінського контролю за змістом та ефективністю діяльності вчителя-логопеда, команди супроводу.
12. Провести аудит доступності закладу освіти (фізичний, інформаційний).
13. Вивчити та проаналізувати портфоліо вчителя-логопеда та розробити власне для майбутнього працевлаштування. Скласти план власної самоосвіти. Скласти та оформити власне резюме (CV).
14. Провести дослідження відповідно до теми магістерської, написання тез.
15. Підготувати звітну документацію про проходження практики.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження виробничої практики –

до початку практики отримати від керівника практики інформацію щодо порядку оформлення необхідних документів;

- взяти участь в настановчій (з організаційних аспектів) та підсумковій (з презентації результатів практики) конференціях;
 - своєчасно прибути на базу практики, мати при собі дійсну медичну книжку;
 - своєчасно виконувати всі види робіт, передбачені програмою практики і відповідними інструкціями, старанно готуватись до кожного виду діяльності;
 - бути зразком відповідальності, організованості, дисциплінованості, ввічливості, працьовитості;
 - дотримуватись графіку проходження практики, затвердженого методистом керівником бази практики; за умови відсутності на практиці – вчасно повідомити керівника про причини відсутності;
 - час перебування на практиці – 6 год. на день (4 години – контактні з дітьми, 2 години – спілкування із фахівцями закладу та оформлення документації);
 - проявляти свою професійну компетентність;
 - вести щоденник практики, в якому відображається зміст проведеної студентом-практикантом роботи, записуються спостереження, роздуми, зауваження керівників практики та власні пропозиції й рекомендації щодо оптимізації та проведення завдань практики;
 - організувати свою роботу відповідно до вимог, правил внутрішнього розпорядку закладу/установи, в якій він проходить практику, розпоряджень адміністрації, керівників практики;
 - після закінчення практики студент протягом трьох днів має завершити підготовку необхідних методичних матеріалів та звітної документації.
- програми практики на засіданні кафедри.

Обов'язки керівника практики від закладу вищої освіти

- провести всі організаційні заходи перед направленням студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики; інструктаж з техніки безпеки; забезпечити студентів-практикантів необхідною документацією тощо;
- контролювати своєчасне прибуття студентів до бази практики та її відвідування;

- здійснювати керівництво практикою, контролювати її проходження студентами щодо виконання її програми й індивідуальних завдань, строків її проведення, правил внутрішнього трудового розпорядку баз практики;
- забезпечити, разом з керівником від бази практики, якісне проходження практики відповідно до затвердженої програми;
- контролювати умови праці та побуту студентів на базі практики, провести з ними обов'язкові інструктажі з охорони праці і техніки безпеки;
- Надавати інформаційну допомогу в організаційних та навчально-методичних питаннях, які виникають у процесі діяльності здобувачів вищої освіти;
- брати участь у комісії із захисту студентських звітів про практику та передати їх на кафедру для зберігання;
- оцінити результати проходження практики;
- зробити аналіз і забезпечити обговорення підсумків виконання студентами програми практики на засіданні кафедри.

Обов'язки керівника від бази практики:

- прийняти студентів на практику згідно з календарними планом;
- визначити робоче місце в структурі закладу освіти для проходження студентами практики;
- видати наказ/розпорядження про прийняття студентів на практику, із зазначенням строків і призначення безпосередніх керівників практикою від організації з числа постійно працюючих кваліфікованих спеціалістів;
- провести інструктаж з техніки безпеки та протипожежної безпеки в організації та на робочому місці при виконанні конкретних видів робіт;
- створити належні умови для проходження практики студентами та виконання її програми; не допускати студентів-практикантів до зайняття посад і виконання завдань, що не передбачені програмою практики та майбутньому фаху;
- ознайомити студентів з організацією роботи та функціональними обов'язками на конкретному робочому місці/посаді;
- забезпечити студентів безпечними умовами праці;
- надати студентами можливість користуватися методичними матеріалами, матеріально-технічними засобами, інформаційними ресурсами й іншими документами, що є необхідними для виконання програми практики;
- контролювати виконання студентами-практикантами програми практики, допомагати у підборі матеріалу для виконання індивідуальних завдань;
- оцінити якість виконаних робіт, скласти на них характеристику з відображенням у неї таких даних: виконання програми практики (індивідуального завдання), якість професійних знань і умінь, набуття практичних навичок, ставлення студентів до роботи тощо.

7. Контроль навчальних досягнень

7.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види робіт/діяльності студента	Форма звітності	Критерії оцінювання	Мак кількість балів	Вага оцінки у підсумку
Участь у настановчій конференції.	Особиста присутність / участь дистанційно	Студент особисто присутній на конференції очно/дистанційно – 1 бал; приймає активну участь в обговоренні організаційних моментів та завдань практики – 4 бали.	5 балів	1
Скласти індивідуальний план роботи студента-практиканта.	Індивідуальний план	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: планування виконання усіх завдань з практики – 1 бал; вміння ефективно використовувати час та чітко формулювати завдання – 3 бали; дотримання дедлайну виконання завдань – 1 бал.	5 балів	1
Розробити паспорт логопедичного кабінету та запропонувати заходи зі створення безпечного, здоров'язбережувального та ефективного освітнього середовища.	Паспорт логопедичного кабінету	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: ефективного підбору інформації – 2 бали; детального опису матеріалу – 5 балів; аналізу та узагальнення отриманої інформації, критичного мислення – 5 балів; формулювання доцільних рекомендацій щодо створення ефективного освітнього середовища із використанням технології класного менеджменту – 5 балів; дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали; грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалів – 1 бал.	20 балів	2
Провести логопедичну діагностику двох дітей системними порушеннями мовлення первинного чи вторинного генезу	2 мовленнєві карти	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: адекватного підбору діагностичного інструментарію – 10 балів; діагностування і визначення логопедичного діагнозу – 10 балів; інтеграції результатів діагностування та здійснення статистичної обробки даних – 12 балів; дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали; грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалів – 1 бал.	35 балів	5
Написати логопедичний висновок і психолого-педагогічну характеристику на двох продіагностованих дітей	Психолого-педагогічна і логопедична характеристика на 2 – х дітей	Під час виконання практичного завдання студент демонструє уміння: методично правильно та обґрунтовано підходити до визначення логопедичного діагнозу – 7 балів; структуровано описувати характеристику дитини – 10 балів; дотримуватися дедлайну виконання завдання – 2 бали; грамотно (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентувати матеріал – 1 бал.	20 балів	4

Скласти індивідуальний план логопедичної корекції на двох продіагностованих дітей.	Індивідуальний план логопедичної роботи (на двох продіагностованих дітей)	Під час виконання практичного завдання студент демонструє уміння: методично правильно та обгрунтовано підходити до визначення основних завдань та напрямів роботи з дитиною з ООП – 7 балів; структуровано описувати напрями корекційної роботи відповідно до визначених корекційних потреб – 10 балів; методично правильно та креативно розробляти зміст програми із використанням інноваційних технологій – 10 балів; дотримуватися дедлайну виконання завдання – 2 бали; грамотно (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентувати матеріал – 1 бал.	35 балів	5
Розробити консультацію для батьків на основі результатів обстеження. Здійснити самоаналіз проведеної консультації	Консультація для батьків, самоаналіз	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: - методично правильного та креативного розроблення консультації для батьків із урахуванням визначених освітніх потреб – 10 балів; самокритичного аналізу власної діяльності під час консультації, формулювання висновків – 12 балів; дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали; грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалів – 1 бал.	25 балів	4
Розробити логопедичну гру і картотеку домашніх завдань	Логолото і картотека домашніх завдань	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: - методично правильного та креативного розроблення гри і домашніх завдань – 35 балів; самокритичного аналізу власної діяльності під час апробації – 12 балів; дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали; грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалів – 1 бал.	2*50=100 балів	15
Провести підгрупові логопедичні заняття з дітьми із порушеннями мовлення із використанням інноваційних методик і технологій (4 заняття)	Конспекти підгрупового логопедичного заняття	Під час виконання практичного завдання студент демонструє уміння: методично правильно та креативно підходити до написання підгрупового логопедичного заняття відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ – 5 балів; доцільно використовувати інноваційні технології логопедичного впливу – 7 балів методично правильно та креативно проводити логопедичне заняття відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ (раціонально розподіляти час, чітко надавати інструкції, ефективно взаємодіяти та тримати увагу дитини) – 10 балів; дотримуватися дедлайну виконання завдання – 2 бали; грамотно (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентувати матеріал – 1 бал.	25*4=100 балів	10

Провести індивідуальні логопедичні заняття із обстеженою особою із порушеннями мовлення із використанням нейрологопедичних ігор і вправ (4 заняття)	Конспект індивідуального логопедичного заняття	Під час виконання практичного завдання студент демонструє уміння: методично правильно та креативно підходити до написання індивідуального логопедичного заняття відповідно до визначеного діагнозу дитини – 5 балів; доцільно використовувати нейрологопедичні вправи – 7 балів; методично правильно та креативно проводити логопедичне заняття відповідно до віку та порушення дитини з ТПМ (раціонально розподіляти час, чітко надавати інструкції, ефективно взаємодіяти та тримати увагу дитини) – 10 балів; дотримуватися дедлайну виконання завдання – 2 бали; грамотно (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентувати матеріал – 1 бал.	25*4=100 балів	10
Розробити схему управлінського контролю за змістом та ефективністю діяльності вчителя-логопеда, команди супроводу.	Опис схеми управлінського контролю за змістом та ефективністю діяльності вчителя-логопеда, команди супроводу	Здатність до аналізу змісту управлінського контролю за ефективністю діяльності вчителя-логопеда, команди супроводу – 4 бали. Здатність до логічного структурування управлінських документів – 4 бали. Дотримання дедлайну виконання завдань – 1 бал. Здатність презентувати матеріал грамотно (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) – 1 бал.	10 балів	2
Провести аудит доступності закладу освіти (фізичний, інформаційний)	Анкета проведення аудиту доступності закладу освіти	Здатність до ефективного аналізу інформації – 8 балів. Здатність до опису та логічного структурування інформації, отриманої в ході аудиту – 9 балів. Здатність продемонструвати об'єктивну картину створених умов доступності – 9 балів. Дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали. Здатність презентувати матеріал грамотно (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) – 2 бали.	30 балів	4
Вивчити та проаналізувати портфоліо вчителя-логопеда та розробити власне для майбутнього працевлаштування. Скласти план власної самоосвіти.	Опис портфоліо План самоосвіти	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: ефективного підбору інформації – 5 балів; аналізу та узагальнення отриманої інформації, критичного мислення – 5 балів; доцільного та творчого підбору матеріалу для власного портфоліо – 7 балів; дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали; грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалу – 1 бал.	20 балів	4
Скласти та оформити власне резюме (CV) та обговорити його з керівництвом закладу освіти.	Резюме (CV) студента-практиканта	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: - здійснення адекватного вибору інформації для резюме – 10 балів; структурування та презентування підібраної інформації – 12 балів; інтегрування рекомендацій керівництва закладу щодо оформлення резюме – 5 балів; дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали;	30 балів	4

		грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалів – 1 бал.		
Щоденник практики	Щоденник практики	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: -творчого заповнення, правильного оформлення -17 балів; - дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали; грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалів – 1 бал.	20 балів	4
Індивідуальне завдання до магістерської тези	Тези	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: -творчого заповнення, правильного оформлення - 22; - дотримання дедлайну виконання завдань – 2 бали; грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалів – 1 бал.	25	5
Оформити звітну документацію та презентацію.	Звітна документація, презентація	Під час виконання практичного завдання студент демонструє здатність до: творчого презентування власної практичної діяльності – 15 балів; аналізу і логічного структурування матеріалу – 2 бали; рефлексії та ініціативи під час презентації – 5 балів; демонстрації розвитку власного професіоналізму в галузі спеціальної освіти – 2 бали; грамотного (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентування матеріалів – 1 бал.	25 балів	5
Участь у звітній конференції	Особиста присутність / участь Дистанційно, захист	Студент особисто присутній на конференції очно/дистанційно – 1 бал; презентація матеріалів – 18; приймає активну участь в обговоренні підсумків практики – 1 бал.	20 бали	15
Всього			600	100

7.2 Перелік звітної документації

1. Індивідуальний план студента-практиканта.
2. Паспорт логопедичного кабінету з описаними заходами зі створення безпечного, здоров'язбережувального та ефективного освітнього середовища.
3. Заповнені 2 мовленнєві карти
4. Два логопедичні висновки і 2 психолого-педагогічні характеристики на продіагностованих дітей.
5. Складений індивідуальний план логопедичної роботи з двома продіагностованими дітьми.
6. Розроблені та проаналізовані 2 консультації для батьків на основі проведених діагностик.
7. Створене логопедичне лото і картотека домашніх завдань для автоматизації певного звуку.
8. 4 Конспекти підгрупових логопедичних заняття з дітьми із порушеннями мовлення із використанням інноваційних методик і технологій (4 заняття).

9. 4 конспекти індивідуальних логопедичних занять із обстеженими дітьми із порушеннями мовлення із використанням нейрологопедичних ігор і вправ (4 заняття).

10. Схема управлінського контролю за змістом та ефективністю діяльності вчителя-логопеда, команди супроводу.

11. Висновок аудиту доступності закладу освіти (фізичного, інформаційного).

12. Портфоліо для майбутнього працевлаштування. План власної самоосвіти. Складене власне резюме (CV).

13. Написані тези на звітну конференцію (до 20.04).

14. Звіт про проходження практики.

15. Оформлений щоденник практики з відгуком логопеда, підписами і печатками.

16. Презентація про проходження практики

17. Характеристика на студента з місця проходження практики (заповнюється керівником від бази практики, з підписом та печаткою).

7.3 Орієнтовні запитання, які пропонуються на підсумковій конференції з захисту виробничої практики на посаді логопеда в закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням

1. Назвіть компетентності вчителя-логопеда.
2. На яких посадах може працювати особа з освітою магістр зі спеціальної освіти, спеціалізації логопедія?
3. Яку документацію веде логопед?
4. Охарактеризуйте категорії дітей з особливими освітніми потребами.
5. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини раннього віку.
6. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини дошкільного віку
7. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини молодшого шкільного віку
8. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини середнього шкільного віку
9. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини старшого шкільного віку
10. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку немовленнєвої дитини.
11. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дорослого.
12. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини з РАС.
13. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини з СДУГ.
14. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини з ЗПР.

15. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини з порушенням інтелекту.
16. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини з ДЦП.
17. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини з порушеннями слуху.
18. Охарактеризуйте особливості діагностики мовленнєвого розвитку дитини з порушеннями зору.
19. Охарактеризуйте умови ефективного надання освітніх послуг для дітей з системними порушеннями мовлення.
20. Опишіть структуру логопедичного заняття.
21. Назвіть структуру логопедичної гри?
22. Назвіть прийоми формування мовленнєвого дихання.
23. Назвіть особливості підготовки до постановки звуків у дітей з диспраксією.
24. Назвіть особливості підготовки до постановки звуків у дітей з дизартрією.
25. Назвіть особливості підготовки до постановки звуків у дітей з заїканням.
26. Назвіть загальну структуру автоматизації звуку.
27. Охарактеризуйте структуру диференціації звуків.
28. Назвіть способи постановки звуків.
29. Назвіть прийоми постановки голосних звуків.
30. Назвіть прийоми активізації мовлення у немовленнєвих дітей
31. Охарактеризуйте прийоми постановки приголосних звуків раннього онтогенезу.
32. Назвіть артикуляційні вправи для губних звуків
33. Назвіть артикуляційні вправи для свистячих звуків.
34. Назвіть артикуляційні вправи для шиплячих звуків.
35. Назвіть артикуляційні вправи для сонорних звуків.
36. Назвіть артикуляційні вправи для формування переключення.
37. Назвіть прийоми формування складової структури слова.
38. Назвіть прийоми формування дрібної моторики.
39. Назвіть прийоми формування великої моторики.
40. Які є програми для роботи з дітьми з системними порушеннями мовлення?

7.4 Система контролю та критерії оцінювання

Контроль за проходженням студентами практики покладається на керівника від кафедри Університету.

Підсумки практики підбиваються на звітній конференції (після представлення звітної документації, публічної презентації підсумків практики перед комісією, яка складається із керівників від баз практики Університету).

Практика оцінюється комісією кафедри, враховуючи пропозиції керівників практики від базової установи та від кафедри, результати захисту методичних матеріалів, виконання завдань практики, підсумків практики, самооцінку студента.

Розрахунок рейтингових балів відбувається шляхом накопичення поточних балів за кожен виконаний завдання.

7.4. Система оцінювання

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
		екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
81-89	B (дуже добре)	добре	
70-80	C (добре)		
60-69	D (задовільно)	задовільно	
50-59	E (достатньо)		
26-49	FX	незадовільно	не зараховано
25 і менше	F		

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

- [Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».](#)
- [Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».](#)
- [Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».](#)
- [Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».](#)
- Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять:

Здобувач повинен вчасно приходити на конференції, на практику.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується [«Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора №799 від

[26.11.2019\) \(див. стор. 4.\).](https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/) Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>

Неформальна освіта:

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/>
Coursera, Prometheus, Edera, Futurelearn, ВУМ, Дія, Всеосвіта, Наурок, Освіторія, ua.udemy та ін.

8. Рекомендована література

Основна (базова):

- 1 Абетка для директора [Електронний ресурс] // 2-ге видання. 2022. Режим доступу до ресурсу: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf.
- 2 Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності удітей: навчально-методичні посібники для роботи з дітьми із порушеннями мовлення: діагностичний комплекс. Запоріжжя : ЛПІС ЛТД, 2019. 124 с.
- 3 Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності удітей: навчально-методичні посібники для роботи з дітьми із порушеннями мовлення: методика формування. Запоріжжя: ЛПІС ЛТД, 2019. 144 с.
- 4 Впроваджуємо інклюзію в закладі освіти [Електронний ресурс]. 2023. Режим доступу до ресурсу: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2023/09/Inclusion_zaklad_osvity_SQE-SURGe_2023.pdf#page=79.
- 5 Навчально-методичний комплект. Навчально-методичний посібник «Особлива дитина в інклюзивному навчальному закладі» / Коваль Л.В., Компанець Н.М., Квітка Н.О., Лапін А.В., Луценко І.В. Київ, 2017. 362 с.
- 6 Квітка Н.О., Лапін А.В. Технології корекційно-розвивальної роботи в інклюзивному навчальному закладі: позаурочний час. Київ, 2020. 156 с.
- 7 Книга взаємозв'язку між учителем-логопедом і вихователем логопедичної групи. Середній дошкільний вік : навчальний посібник / О.М. Ляшенко, Н.О. Сич, Т.А. Малюченко та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2022. 80 с.
- 8 Логопедія: Підручник для вищої школи. За ред. М. К. Шеремет. К.: «Слово», 2018. 376 с
- 9 Малярчук А. Я. Розвиток усного і писемного мовлення молодших школярів К.: Літера ЛТД, 2008. 336 с.
- 10 Ленів З. П., Сушко О.І. Практичні аспекти формування ручного праксису в дітей із порушеннями мовлення. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія.*

2012. Вип. 21. С. 158-161.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_019_2012_21_42

- 11 Лукачович Г. О. Теоретичні засади опанування лексикою природничого змісту дошкільниками із загальним недорозвиненням мовлення. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 50. Том 1. С.119-124. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50.1.25>
- 12 Миронова С. П., Буйняк М. Г. Професійна діяльність та особистість корекційного педагога: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. 136 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/5706/Myronov-a-S.P.-Buiniak-M.H.-Profesiina-diialnist-ta-osobystist-korektsiinoho-pedahoha.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
- 13 Миронова С.П., Буйняк М.Г., Гаяш О.В. Методика проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми з порушеннями пізнавальної діяльності: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 172 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/6836/Metodyka-provedennia-korektsiino-rozvytkovykh-zaniat-z-ditmy-z-porushenniamy-piznavalnoi-diialnosti.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- 14 Організаційні засади діяльності асистента вчителя в інклюзивному класі: метод. посіб. / уклад.: О. В. Коган та ін. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 110 с.
- 15 Практичні аспекти діяльності інклюзивно-ресурсного центру : методичний посібник / автори-укладачі: О. В. Коган, О. А. Манукян. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2020. 96 с.
- 16 Прохоренко Л.І., Бабяк О.О., Баташева Н.І., Душка А.Л., Недозим І.В., Омельченко І.М., Орлов О.В. Навчання дітей з порушеннями когнітивного розвитку в умовах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник / за ред. В.В. Засенко, Л.І. Прохоренко. Київ, 2020. 435 с.
- 17 Рібцун Ю. В. Дитина з порушеннями мовленнєвого розвитку Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с.
- 18 Рібцун Ю. В. Діалогова взаємодія педагогів та учнів початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення (1-2, 3-4 класи) («Мистецька галузь», «Технологічна галузь») // Стандартизація навчально-методичного забезпечення навчання молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення: навч.-метод. посіб. К. : Ін-т спец. педагогіки і психології ім. М. Ярмаченка НАПН України. 2020. 57 с.
- 19 Рібцун Ю. В. До питання створення універсальних освітніх програм для дітей з особливими мовленнєвими потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання*. № 1, 2022. С. 53–68.
- 20 Савінова Н. В. С 13 Інклюзивне навчання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку з психофізичними порушеннями. Частина 3. (Для змішаної

- форми навчання) : навчально- методичний посібник / Н. В. Савінова, М. І. Берегова, Д. М. Борулько. Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2022. 184 с.
- 21 Технології психолого-педагогічного супроводу дітей з аутизмом в освітньому просторі: навчально-наочний посіб. / Укл: Тетяна Скрипник. Київ, 2015. 63 с.
- 22 Федорович Л.О., Чубенко О.В. Логопедична робота з дітьми із фонетико-фонематичними порушеннями мовлення: завдання, вправи, ігри. Запоріжжя : ЛПС ЛТД, 2018. 306 с. Федорович Л.О. Логопедичний альбом: навчальний наочний посібник. Запоріжжя: ЛПС ЛТД, 2014. 144 с.

Додаткова:

- 1 Асистент вчителя у закладі загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання: навчально-методичний посібник / А. А. Колупаєва та ін. Харків : Ранок, 2019. 216 с.
- 2 Галущенко В., Хлебнікова К. Особливості роботи педагогів в спеціальному закладі компенсуючого типу з дітьми з порушеннями мовлення. *The 4 th International scientific and practical conference. Modern research in world science.* July 10-12, Lviv, Ukraine. 2022 С. 484–490.
- 3 Галущенко В., Морозова Г. Особливості застосування вправ моторної компенсації розвитку дітей логопедичної групи з тяжкими порушеннями мовлення. *The 4 th International scientific and practical conference. Modern research in world science.* July 10-12, Lviv, Ukraine. 2022С. 252–258.
- 4 Данілавічюте, Е. А. Нейродинамічна основа моделювання мовлення та дрібної моторики в контексті комплексної технології надання допомоги при ДЦП. *Особлива дитина: навчання та виховання.* № 4. 2015. С. 8–16
- 5 Індивідуальна освітня траєкторія та індивідуальний навчальний план: що це і для кого [Електронний ресурс]. 2022. Режим доступу до ресурсу: <https://nus.org.ua/без-рубryky/indyvidualna-osvitnya-trayektoriya-ta-indyvidualnyj-navchalnyj-plan-shho-tse-i-dlya-kogo/>.
- 6 Калініченко І.О. Любити і допомагати: путівник для батьків дітей з інтелектуальними порушеннями: навчально-методичний посібник. Полтава: ПОППО, 2018. 88 с.
- 7 Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків : Вид-во «Ранок», 2019. 304с.
- 8 Лопатинська Н.А. Системний підхід до нейрологопедичної діагностики комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку із різними типами мовленнєвого дизонтогенезу. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки).* 2019. Вип. 15 (2020). С. 130-144.
- 9 Лопатинська Н. А. Сучасні нейротехнології у логокорекційній діяльності дітей дошкільного віку із різними типами мовленнєвого дизонтогенезу. Колективна монографія. Корекційно-реабілітаційна діяльність в сучасному освітньому просторі : монографія / за заг. ред. О.В.Боряк, Т.М. Дегтяренко. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 257 с. С. 162–183.

- 10 Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти / Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О., Данілавічюте Е.А. та ін. Київ, 2021. 24 с.
- 11 Недозим І.В. Учні початкових класів із розладами аутистичного спектра: навчання тарозвиток: навчально-методичний посібник. Харків, 2020. 96 с.
- 12 Омельченко І.М. Методичні рекомендації з організації і проведення корекційно-розвивального навчання школярів із затримкою психічного розвитку: методичні рекомендації. Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка. К., 2019. 59 с.
- 13 Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник / За заг. ред. М.А. Порошенко та ін. Київ, 2018. 252 с.
- 14 Порадник батькам: практичні рекомендації під час дистанційного навчання дітей з інтелектуальними порушеннями / навчально-методичний посібник /авт.: О. Чеботарьова, Г. Блеч, І. Бобренко, І. Гладченко, О. Мякушко, І. Сухіна, С.Трикоз. За заг. ред. О. Чеботарьової. К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 154 с.
- 15 Рібцун Ю.В. Вивчення праксичних функцій молодших школярів з особливими мовленнєвими потребами. *Особлива дитина: навчання і виховання*. № 3, 2021. С. 28–45.
- 16 Рібцун Ю.В. Реалізація логопсихосинергетичного підходу у формуванні праксичних функцій у дітей із заїканням. *Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету*. 2022.С. 220–224.

Інтернет-ресурси

- 1 Академія гугл. URL: <https://scholar.google.com.ua/>
- 2 Бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/electronic.php>
- 3 Канва URL: <https://www.canva.com/>
- 4 Наукова бібліотека ім. Вернадського. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
- 5 Сайт ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
- 6 Сайт МОН. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

ДЖУС Оксана Володимирівна –
завідувач кафедри, доктор педагогічних наук, професор
ЛЕНІВ Зоряна Павлівна –
кандидат педагогічних наук, доцент
ЛУКАЧОВИЧ Галина Олександрівна –
асистент кафедри